

1. SPOTKANIA PREZESA SEP
2. ZEBRANIE INAUGURACYJNE RADY NAUKOWO-TECHNICZNEJ SEP (RNT SEP)
3. W ODDZIAŁACH SEP
4. Z ARCHIWUM SEP
5. KALENDARIUM
6. HISTORIA WIELKICH ODKRYĆ I WYNALAZKÓW

1. SPOTKANIA PREZESA SEP

17 października 2017 r. – prezes SEP P. Szymczak przewodnił posiedzeniu, które zainaugurowało działalność Rady Naukowo-Technicznej SEP. Przybyli przewodniczący komitetów i sekcji naukowo-technicznych oraz zaproszeni goście. Wybrano prezydium Rady, a obowiązki dziekana powierzono kol. dr. hab. inż. Andrzejowi Sikorze.

18 października 2017 r. – w spotkaniu z Jackiem Piechotą – prezesem Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej uczestniczyli prezes SEP P. Szymczak oraz sekretarz generalny SEP J. Nowicki. Omówiono projekt ramowej umowy pomiędzy SEP a Izbą. Uzgodniono również, że umowa pomiędzy SEP a Związkiem Naukowo-Technicznym Energetyków i Elektrotechników Ukrainy podpisana zostanie 5 grudnia 2017 r. w siedzibie Izby w Kijowie.

18 października 2017 r. – w godzinach popołudniowych prezes SEP wraz z wiceprezesem SEP S. Granatowiczem i sekretarzem generalnym SEP J. Nowickim spotkali się z prezesem Urzędu Regulacji Energetyki Maciejem Bando. Spotkanie dotyczyło m.in. aktualizacji porozumienia o współpracy pomiędzy SEP a URE oraz nowelizacji ustawy Prawo energetyczne, szczególnie art. 54.

19 października 2017 r. – prezes SEP P. Szymczak spotkał się z przedstawicielami Archiwum FSNT-NOT Tomaszem Krawczykiem – specjalistą w Biurze ZG FSNT-NOT i Dorotą Choińską, na którym omówiono sprawy dot. funkcjonowania archiwów stowarzyszeniowych.

19 października 2017 r. – prezes SEP przewodnił obradom kapituły Funduszu Stypendialnego SEP, na których rozpatrzone wnioski o przyznanie stypendiów naukowych i organizacyjnych. W tym roku łącznie wpłynęły 84 wnioski, a stypendia przyznano 21 laureatom – uczniom, studentom, młodym pracownikom nauki i liderom SEP.

21 października 2017 r. – prezes SEP uczestniczył w uroczystych obchodach jubileuszu 40-lecia Oddziału Zamojskiego SEP. Przybyli przedstawiciele najwyższych władz państwowych i samorządowych oraz prezesi z ościennych oddziałów SEP. Przybliżono historię i osiągnięcia Oddziału, wręczono indywidualne medale i wyróżnienia SEP, a Oddział uhonorowano Medalem im. prof. M. Pożaryskiego. Imprezę zakończono balem na 200 osób. Gratulujemy.

oprac. Aleksandra Kopycińska - Biuro SEP

2. ZEBRANIE INAUGURACYJNE RADY NAUKOWO-TECHNICZNEJ SEP (RNT SEP)

17 października 2017 r., w Domu Technika NOT odbyło się uroczyste zebranie inauguracyjne Rady Naukowo-Technicznej SEP (RNT SEP). Zgodnie z nowym Statutem SEP §14 ust. 4 i §41 ust. 6, prezes SEP powołuje Radę Naukowo-Techniczną SEP (RNT SEP), która będzie pełnić funkcję opiniodawczą dla władz SEP, tak jak Rada Prezesów. RNT SEP tworzą przewodniczący Komitetów Naukowo-Technicznych SEP i Centralnych Kolegiów Sekcji SEP oraz prezes SEP, który przewodniczy Radzie. W spotkaniu udział wzięli:

- przewodniczący 15 Komitetów Naukowo-Technicznych SEP oraz 9 Sekcji SEP,
- przedstawiciele ZG SEP: prezes SEP – Piotr Szymczak, wiceprezesa SEP: Marek Grzywacz (przewodniczący Komisji Statutowej SEP), Mieczysław Żurawski oraz Krzysztof Woliński, przewodniczący Komisji Rewizyjnej SEP – Ryszard Frydrychowski, członek Głównego Komisji Rewizyjnej SEP – Maciej Bylica,
- sekretarz generalny SEP - Jacek Nowicki,
- zaproszeni goście: Jacek Szyk - doradca prezesa SEP ds. Energetyki, dr inż. Tadeusz Habdank-Wojewódzki – doradca prezesa SEP ds. technologii grafenowych, dr hab. inż. Sławomir Cieślik, prof. nadzw. UTP (Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy) prezes Oddziału Bydgoskiego SEP, doradca prezesa SEP ds. współpracy ze szkolnictwem wyższym, Jerzy Szczurowski – dyrektor COSiW SEP, Juliusz Talarczyk - przewodniczący Zespołu Ekspertów SEP, Ryszard Kordas – Oddziału Wrocławskiego SEP, Andrzej Werekowski – ekspert ds. energetyki,
- pracownicy biura SEP: Ewa Materska - samodzielne stanowisko ds. Sprawozdawczości i Audytu, Marianna Laszuk - główna księgowa SEP, Małgorzata Gregorczyk – dyrektor Działu Prezydialnego SEP, Anna Dzięcioł – specjalista Działu Naukowego SEP (koordinator spotkania), Krzysztof Lewandowski – administrator strony internetowej SEP.

Fot. 1. Uczestnicy zebrania inauguracyjnego.

Spotkanie składało się z dwóch części: części merytorycznej (11.00 - 14.00) oraz części - koleżeńskiej (14:00 – 15:00), podczas której uczestnicy zostali zaproszeni na lunch do restauracji Avangarda.

Prezes Piotr Szymczak oraz przewodniczący Polskiego Komitetu Materiałów Elektrotechnicznych SEP - Andrzej Sikora przedstawili uczestnikom spotkania regulamin RNT SEP. Został on stworzony na wzór regulaminu Rady Prezesów SEP. Każdy uczestnik spotkania otrzymał broszurę z jego treścią, która ostatecznie będzie uchwalona na XXXVIII WZD SEP w Poznaniu.

Fot. 2. Prezydium Rady Naukowo-Technicznej SEP.

W wyniku głosowania dokonano wyboru dr. hab. inż. Andrzeja Sikory, prof. IEL Wrocław - przewodniczącego Polskiego Komitetu Materiałów Elektrotechnicznych SEP na dziekana RNT SEP. Również w wyniku głosowania powołano prezydium RNT SEP w następującym składzie:

1. przewodniczący – dr inż. Piotr Szymczak, prezes SEP,
2. dziekan – dr hab. inż. Andrzej Sikora, prof. IEL, Polski Komitet Materiałów Elektrotechnicznych SEP,
3. zastępca dziekana (ds. Komitetów) – dr hab. inż. Grzegorz Małowski, prof. PRz, Polski Komitet Ochrony Odgromowej SEP,
4. zastępca dziekana (ds. Sekcji) – mgr inż. Edward Ziaja, Sekcja Automatyki i Pomiarów SEP,
5. sekretarz – doc. dr inż. Krzysztof Amborski, Polski Komitet Terminologii Elektrycznej SEP,
6. skarbnik – dr inż. Ryszard Kordas, Oddział Wrocławski SEP,
7. członek – dr inż. Waldemar Zająć, Sekcja Trakcji Elektrycznej SEP.

Oprac. Anna Dzieciół – Dział Naukowy SEP

fot. Krzysztof Woliński – wiceprezes SEP/rzecznik prasowy

3. W ODDZIAŁACH SEP

W ODDZIALE KRAKOWSKIM

VIII Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna „URZĄDZENIA PIORUNOCHRONNE W PROJEKTOWANIU I BUDOWIE”

19 października 2017 r. w Domu Technika NOT w Krakowie odbyła się VIII Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Urządzenia piorunochronne w projektowaniu i budowie”. Organizatorem konferencji był Oddział Krakowski Stowarzyszenia Elektryków Polskich, a współorganizatorami: Polski Komitet Ochrony Odgromowej SEP, Katedra Elektrotechniki i Elektroenergetyki AGH oraz Małopolska Izba Inżynierów Budownictwa.

Przewodniczącym Komitetu Programowo-Organizacyjnego konferencji był prof. dr hab. inż. Grzegorz Małowski, prorektor Politechniki Rzeszowskiej i przewodniczący Polskiego Komitetu Ochrony Odgromowej SEP, przewodniczącym honorowym prof. Zdzisław Flisowski. W obradach konferencji brało udział ok. 80 uczestników. Prezes Oddziału Krakowskiego SEP kol. Jan Strzałka podziękował: autorom referatów, recenzentom, wystawcom, zabierającym głos w dyskusji, prowadzącym obrady poszczególnych Sesji oraz sponsorom konferencji, do których należały Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa oraz Zakład Elektroinstalacyjny ELECTRICAL z Limanowej.

Fot. 3. Uczestnicy konferencji.

oprac. i fot. Oddział Krakowski SEP

4. Z ARCHIWUM SEP

W 1927 r. pisaliśmy, że...

w październiku opublikowany został artykuł dotyczący dziedziny elektryfikacji portu w Gdyni. Planowana rozbudowa portu wymusiła na władzach krajowych podjęcie decyzji i podpisanie umowy na dostarczenie prądu z Pomorskiej Krajowej Elektrowni w Gródku. Umowa dawała uprawnienie spółce na 57 lat (do 1984 r.). Według podpisanej umowy Elektrownia w Gródku zobowiązała się do budowy: nowego zakładu wytwórczego, linii przesyłowej, podstacji i sieci rozdzielczej wysokiego i niskiego napięcia na terenie portu, jak również dostarczania prądu od 1 czerwca 1928 r. Moc zainstalowana elektrowni miała wynieść 10 tys. kW, co przy rezerwach w Grudziądzu i Toruniu miało dać razem 12 tys. kW. Linia przesyłowa zbudowana miała być jako linia napowietrzna o napięciu 60 tys. woltów, o łącznej długości 142 km. W umowie zawarto ograniczenia na dostawę prądu do zasilania obiektów publicznych, środków komunikacji, sygnalizacji oraz urządzeń należących do Polskich Kolei Państwowych. Pomimo tego zarząd Portu uzyskał zgodę na budowę własnej elektrowni portowej, która miała pełnić funkcję awaryjną w razie przerw w dostawie energii elektrycznej. Umowa również zobowiązywała Elektrownię w Gródku do budowy nowego zakładu zlokalizowanego w Żurze, na ten cel wraz z budową linii przesyłowej Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pożyczki w wysokości 1,6 mln zł. Koszt tej inwestycji opiewał na sumę ok. 2 mln zł. Środki na dalszą rozbudowę oraz ewentualne kredyty miały być udzielane w razie potrzeb wynikających z postępu prac budowlanych.

W 1937 r. pisaliśmy, że...

w październiku przedstawiono informacje nt. stanu elektryfikacji województwa krakowskiego. Podczas zebrania Komisji energetyczno-elektryfikacyjnej omówiono sprawę struktury przyszłej sieci przesyłowej, która miała objąć część obszaru krakowskiego okręgu elektryfikacyjnego. Powiaty, które miały zostać zelektryfikowane to: Żywiec, Biała, Wadowice, Nowy Targ, Myślenice, Limanowa, Bochnia i Miechów. W skład nowo powstałej spółki, która miała zająć się elektryfikacją ww. powiatów wchodzić miały: Siła i Światło, Jaworznickie Kopalnie Komunalne, Zakłady Elektro w Łaziskach Górnnych, Państwowe Kopalnie w Brzeszczach, Elektrownia Miejska w Krakowie, dodatkowo w skład spółki ma wejść nowo budowana elektrownia wodna w Porąbce. W dokumencie znalazły się również informacje o możliwości elektryfikacji lokalnych połączeń kolejowych, w tym również linii kolejowej Kraków-Zakopane.

W 1977 r. pisaliśmy, że...

w dniach 17-18 października odbyła się w Warszawie konferencja pt. Nowoczesne telekomunikacyjne linie kablowe. Konferencja zorganizowana została przez Sekcję Telekomunikacyjną Oddziału Warszawskiego Elektroniki i Telekomunikacji SEP w porozumieniu z Ministerstwem Łączności, Fabryki Kabli w Ożarowie Mazowieckim, Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Kablowego „Kablosprzęt” Instytutu Łączności Politechniki Warszawskiej. W trakcie konferencji wygłoszonych zostało 19 referatów, w tym 3 opracowane przez specjalistów francuskich na temat produkcji kabli, metod pomiarowych oraz montażu linii kablowych. W obradach udział wzięło 248 osób.

20 października odbyło się Walne Zgromadzenie Sekcji Elektroniki SEP z udziałem wiceprezesa SEP prof. Alfreda Swita. W czasie trwania obrad wysłuchano sprawozdania z prac Sekcji z ubiegłej kadencji i podjęto uchwałę wytyczającą kierunki podstawowych prac Sekcji na najbliższe lata. W wyniku wyborów na przewodniczącego Sekcji wybrano ponownie dr. inż. Wiktora Sielanko, a w skład Centralnego Kolegium Sekcji powołano 29 osób.

oprac. Mariusz Poneta

źródło: Przegląd Elektrotechniczny nr 19/1927 r.

Przegląd Elektrotechniczny nr 19/1937 r.

Kornika SEP – Archiwum SEP

1929 – Franciszek Żwirko i Antoni Kościak ustanowili na samolocie RWD-2 międzynarodowy rekord wysokości lotu (4004 m). RWD-2 został skonstruowany jako rozwinięcie samolotu RDW-1 przez Stanisława Rogalskiego, Stanisława Wigurę i Jerzego Drzewieckiego. Samolot charakteryzował się starannym opracowaniem aerodynamicznym, co doprowadziło do rezygnacji z bezpośredniej widzialności do przodu. Dlatego też zyskał przydomek „ślepa mysz”.

17 PAŹDZIERNIKA

1887 – zmarł Gustav Robert Kirchhoff (ur. 12 marca 1824 r.) – niemiecki fizyk, twórca prawa promieniowania cieplnego dotyczącego zależności między zdolnością emisyjną i absorpcyjną oraz praw dotyczących obwodów elektrycznych (pierwsze i drugie prawo Kirchhoffa). Razem z Robertem W. Bunsenem odkryli cez i rubid, wynaleźli spektroskop, a także opracowali metody analizy spektralnej.

18 PAŹDZIERNIKA

1799 – urodził się Christian Friedrich Schönbein (zm. 29 sierpnia 1868 r.) – niemiecki chemik. Prowadził badania głównie w dziedzinie elektrochemii, m.in. nad pasywacją żelaza. Odkrył w 1838 r. zasadę działania ogniw wodorowych, co umożliwiło stworzenie pierwszych ogniw paliwowych.

1954 - przedsiębiorstwo Texas Instruments wprowadziło na rynek pierwsze kieszonkowe radio tranzystorowe.

19 PAŹDZIERNIKA

1937 – zmarł Ernest Rutherford (ur. 30 sierpnia 1871 r.) – chemik i fizyk z Nowej Zelandii. Jako pierwszy potwierdził istnienie jądra atomowego. W roku 1908 otrzymał Nagrodę Nobla w dziedzinie chemii.

2004 – zmarł Lewis Frederick Urry (ur. 29 stycznia 1927 r.) - kanadyjski chemik i wynalazca. Pracując dla firmy Eveready Battery wynalazł baterię alkaliczną i baterię litową.

3. KALENDARIUM**16 PAŹDZIERNIKA**

1889 – fotograf i wynalazca Konrad Brandel uzyskał patent na ręczny aparat do zdjęć migawkowych zwany fotorewolwerem. Brandel to twórca unikatowej dokumentacji fotograficznej Warszawy końca XIX w. Autor najstarszych polskich zdjęć lotniczych, wykonanych w 1865 r. z gondoli balonu leżącego nad Warszawą i najprawdopodobniej jedyny Polak, który w XIX w. fotografował z balonu.

20 PAŹDZIERNIKA

1891 – urodził się James Chadwick (zm. 24 lipca 1974 r.) - angielski fizyk, laureat Nagrody Nobla z dziedziny fizyki w roku 1935 za odkrycie neutronu.

21 PAŹDZIERNIKA

1833 – urodził się Alfred Nobel, szwedzki chemik, przemysłowiec, wynalazca, fundator nagrody swojego imienia (zm. 1896 r.).

1958 - urodził się Andre Geim – fizyk brytyjsko-holenderski pochodzenia niemieckiego, laureat Nagrody Nobla (2010 r.), znany przede wszystkim jako jeden z odkrywców grafenu.

22 PAŹDZIERNIKA

1881 – urodził się Clinton Joseph Davisson (zm. 1 lutego 1958 r. w Charlottesville) – amerykański fizyk, laureat Nagrody Nobla za doświadczalne odkrycie dyfrakcji elektronów w kryształach (nagroda wspólna z G.P. Thomsonem).

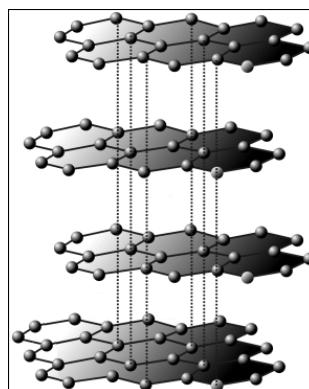

1905 – urodził się Karl Guthe Jansky (zm. 14 lutego 1950 r. w Red Bank, New Jersey) – amerykański inżynier i technik, pionier radioastronomii.

oprac. Jerzy Szczurowski SEP COSiW
źródło: pl.wikipedia.org

6. HISTORIA WIELKICH ODKRYĆ I WYNALAZKÓW

Grafen

Grafen to płaska struktura złożona z atomów węgla połączonych w sześciokąty. Materiał ten kształtem przypomina plaster miodu, a ponieważ ma jednoatomową grubość, w uproszczeniu określa się go mianem struktury dwuwymiarowej. Grafen jest przedmiotem zainteresowania przemysłu ze względu na różne właściwości, w tym elektryczne i mechaniczne. Opis teoretyczny grafenu powstał już w 1947 r. w pracy Philipa Russela Wallace'a.

Jednak w tym samym okresie opublikowano wiele innych prac, w których dowodzono, że grafen jak i inne materiały dwuwymiarowe, nie może istnieć w przyrodzie. Na początku lat 80. ub.w. pojawiały się artykuły wskazujące, że grafen można wytworzyć. W 2004 r. nastąpił przełom – równolegle grupy z Georgii i Manchesteru pokazały, że wytworzony przez nich grafen ma unikalne właściwości, które zostały przewidziane wcześniej. Po tych publikacjach nastąpiło gwałtowne przyspieszenie prac nad grafenem – zarówno pod kątem czysto badawczym, jak i w poszukiwaniu coraz lepszych metod wytwarzania tego materiału. Za badania grafenu Andriej Gejm i Konstantin Nowosiołow z uniwersytetu w Manchesterze otrzymali w 2010 r. Nagrodę Nobla w dziedzinie fizyki. Materiał ten ma szansę w wielu zastosowaniach zastąpić krzem. Przezroczystość i znakomite przewodnictwo sprawiają, że grafen nadaje się do wytwarzania przejrzystych, zwijanych w rolkę wyświetlaczy dotykowych oraz do produkcji energii odnawialnej z baterii słonecznych i magazynowania jej w wysoko wydajnych akumulatorach czy superkondensatorach. Czujniki z grafenu potrafią zarejestrować obecność pojedynczej cząsteczki szkodliwej substancji, znajdującej zastosowanie np. w monitoringu i ochronie środowiska.

oprac. Jerzy Szczurowski SEP COSiW
źródło: pl.wikipedia.org

Tydzień w SEP [147] 16 - 22 października 2017

Zespół redakcyjny:

Olga Górczak-Żaczek - redaktor naczelny, Katarzyna Gut - sekretarz, Bolesław Pałac
Mariusz Poneta - redaktor techniczny, Krzysztof Lewandowski - redaktor techniczny
Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

KONTAKT Z REDAKCJĄ:

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian w nadestanych tekstach (np. korekta dostrzeżonych błędów, nadawanie lub zmianę tytułów etc.), a także innych zmian wynikających z zasad edytoriskich lub kultury języka. Redakcja zastrzega sobie prawo do odmowy publikacji lub korekty materiału bez podania przyczyny, a w szczególności, gdy materiał: narusza prawa autorskie i prawa pokrewne; okaże się nierzetelny lub niezgodny ze statutem SEP; jest słabiej jakościowo merytorycznej; narusza decyzje i ustalenia organów SEP; narusza inne dobra prawem chronione.